

PGS.TS Nguyễn Hiệu - Phó Giám đốc ĐHQGHN

PHÁT TRIỂN VỀ SỐ LƯỢNG CÙNG NHƯ CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ NHÀ KHOA HỌC TRẺ VÀ NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO CHO ĐẤT NƯỚC, HƯỚNG TỚI CÓ THỂ CUNG CẤP NGUỒN NHÂN LỰC TRI THỨC CHO CẢ CÁC NƯỚC TRONG KHU VỰC VÀ QUỐC TẾ LÀ NHU CẦU CẤP BÁCH HIỆN NAY. BÁO CÁO CHÍNH TRỊ CỦA ĐẠI HỘI ĐẢNG LẦN THỨ XIII ĐÃ NHẤN MẠNH 3 ĐỘT PHÁ CHIẾN LƯỢC, TRONG ĐÓ CÓ NGUỒN NHÂN LỰC, NHẤT LÀ NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO. VỚI UY TÍN, VỊ THẾ Ở TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC, CÙNG NHƯ BỀ DÀY TRUYỀN THỐNG TRONG ĐÀO TẠO, NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀ CHUYỂN GIAO TRI THỨC, ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI (ĐHQGHN) CÓ NHIỀU LỢI THẾ ĐỂ DẪN ĐẦU TRONG ĐÀO TẠO VÀ BỒI DƯỠNG NHÂN TÀI, CHUNG TAY CÙNG XÃ HỘI GIẢI QUYẾT BÀI TOÁN THIẾU HỤT NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO, TRÌNH ĐỘ CAO, ĐÁP ỨNG CÁC YÊU CẦU PHÁT TRIỂN CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0.

XUẤT PHÁT TỪ THỰC TẾ ĐÓ, ĐHQGHN ĐÃ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN “ƯƠM TẠO NHÀ KHOA HỌC TRẺ TẠI ĐHQGHN” NHẪM CỤ THỂ HÓA, THỰC HIỆN CHỦ TRƯỞNG, CHÍNH SÁCH CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC, TRIỂN KHAI CHIẾN LƯỢC PHÁT TRIỂN CỦA ĐHQGHN ĐẾN NĂM 2030, TẦM NHÌN NĂM 2045. ĐỂ HIỂU RÕ HƠN VỀ ĐỀ ÁN NÀY, PGS.TS. NGUYỄN HIỆU, PHÓ GIÁM ĐỐC ĐHQGHN CHO BIẾT:

ĐHQGHN CHÚ TRỌNG ƯƠM TẠO NHÀ KHOA HỌC TRẺ GÓP PHẦN GIẢI QUYẾT BÀI TOÁN THIẾU HỤT NGUỒN NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO

↳ TÙNG ANH

Ươm tạo nhà khoa học trẻ tại ĐHQGHN vừa là mục tiêu vừa là động lực để tăng cường các nguồn lực chất lượng cao, phát triển đội ngũ giảng viên và nghiên cứu viên, cộng tác viên, nghiên cứu sinh, học viên cao học đang giảng dạy, nghiên cứu, học tập tại ĐHQGHN và các trường đại học uy tín trong nước và quốc tế, hướng tới việc nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, phục vụ sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước.

Mọi học sinh, sinh viên có mong muốn trở thành nhà khoa học và đáp ứng đủ yêu cầu về năng lực sẽ được tham gia chương trình của ĐHQGHN. Ươm tạo nhà khoa học trẻ tại ĐHQGHN được triển khai đồng bộ từ việc hướng nghiệp và thu hút học sinh giỏi từ các trường THPT, đào tạo đại học, sau đại học, sau tiến sĩ tại ĐHQGHN và các đối tác quốc tế, tuyển dụng, bố trí sử dụng và phát triển.

Đề án hướng tới mục tiêu gì, thưa Phó Giám đốc?

Đề án hướng tới ươm tạo được các nhà khoa học trẻ có trình độ tiến sĩ, sau tiến sĩ cho ĐHQGHN và đất nước, cụ thể là:

Đề án phát hiện và thu hút các mầm ươm khoa học từ 03 nhóm: Nhóm thứ nhất là từ các em học sinh, đặc biệt là học sinh trong hệ thống các trường chuyên, năng khiếu để đưa vào chương trình ươm tạo nhà khoa học từ trình độ đại học, định hướng trở thành các nhà

nghiên cứu trình độ sau đại học. Nhóm này bao gồm những học sinh lớp 12 có học lực giỏi, xuất sắc có nguyện vọng và được tuyển chọn tham gia chương trình ươm tạo từ trình độ đại học. Nhóm thứ hai bao gồm sinh viên và học viên giỏi, xuất sắc, thạc sĩ, giảng viên trẻ chưa là tiến sĩ có nguyện vọng và được tuyển chọn tham gia chương trình ươm tạo trở thành nhà khoa học có trình độ tiến sĩ. Nhóm thứ ba là giảng viên và nhà khoa học trẻ đã đạt trình độ tiến sĩ có nguyện vọng tham gia chương trình ươm tạo nhà khoa học trẻ trình độ sau tiến sĩ, và/hoặc được tuyển dụng vào làm việc tại ĐHQGHN.

Bên cạnh đó, Đề án tập trung xây dựng được các chương trình ươm tạo phù hợp với từng nhóm đối tượng; tổ chức bồi dưỡng, tập huấn, hỗ trợ, kết nối giúp người học được trang bị, hỗ trợ, chuẩn bị những kiến thức, kỹ năng, điều kiện cần thiết để tham gia được vào các chương trình đào tạo tiến sĩ, sau tiến sĩ của ĐHQGHN và các cơ sở đào tạo uy tín ở trong nước, quốc tế.

Một mục tiêu khác nữa của Đề án là theo dõi, tư vấn, kết nối để các nhà khoa học trẻ sau khi hoàn thành chương trình đào tạo tiến sĩ, sau tiến sĩ có thể tham gia mạng lưới các nhà khoa học theo lĩnh vực chuyên môn, tiếp xúc và làm việc tại ĐHQGHN, tại các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp trong nước và quốc tế, góp phần tích cực vào nâng cao chất lượng nguồn nhân lực khoa học, công nghệ để phát triển đất nước.

Theo Phó Giám đốc, đâu là những giải pháp mang tính đột phá để thực hiện thành công Đề án?

Đề án tập trung vào các nhóm giải pháp đột phá:

Thứ nhất, đối với việc thu hút mầm ươm khoa học, ĐHQGHN sẽ xây dựng nhóm chuyên trách thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, phát hiện, thu hút mầm ươm tài năng khoa học trẻ, bao gồm: nhóm chuyên gia xây dựng và phát triển các cuộc thi cho học sinh; nhóm chuyên gia xây dựng Khóa học nghiên cứu mùa hè cho học sinh; Nhóm chuyên gia bồi dưỡng

Đối với việc thu hút mầm ươm khoa học, ĐHQGHN sẽ xây dựng nhóm chuyên trách thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, phát hiện, thu hút mầm ươm tài năng khoa học trẻ.

học sinh giỏi theo đặt hàng của các địa phương; nhóm xây dựng các chương trình truyền thông; nhóm xây dựng mạng lưới thu hút mầm ươm khoa học trẻ tại các đơn vị đào tạo trong và ngoài ĐHQGHN.

Thứ hai, đối với hoạt động ươm tạo nhà khoa học trẻ, ĐHQGHN sẽ xây dựng, triển khai 03 chương trình cho giai đoạn 1 (2022-2025), bao gồm: Chương trình học bổng cấp ĐHQGHN cho các sinh viên xuất sắc, thạc sĩ xuất sắc, nghiên cứu sinh và thực tập sinh sau tiến sĩ; Chương trình bồi dưỡng ngắn hạn chương trình bồi dưỡng nghiên cứu sinh; Chương trình thực tập sinh sau tiến sĩ hay Chương trình trao đổi sinh viên, giảng viên quốc tế.

Chương trình bồi dưỡng nghiên cứu sinh sẽ tập trung vào các module hỗ trợ công bố quốc tế, tập huấn tìm kiếm nguồn tài trợ cho nghiên cứu (đề tài, dự án), hỗ trợ về tìm kiếm học bổng quốc tế, phát triển chuyên môn bản thân và tính chuyên nghiệp, quản lý tài chính cá nhân và thu hút nguồn lực.

Còn với Chương trình thực tập sinh sau tiến sĩ sẽ triển khai các module về lãnh đạo và xây dựng đội ngũ nghiên cứu; quản lý các hoạt động KH&CN; phát triển mạng lưới các nhà khoa học, nghiên cứu quốc tế; công bố sách chuyên khảo; sở hữu trí tuệ (chung cho 02 chương trình); khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo; chủ trì các hội nghị, hội thảo khoa học quốc tế.

Với Chương trình trao đổi sinh viên,

Mọi học sinh, sinh viên có mong muốn trở thành nhà khoa học và đáp ứng đủ yêu cầu về năng lực sẽ được tham gia chương trình của ĐHQGHN. Ươm tạo nhà khoa học trẻ tại ĐHQGHN được triển khai đồng bộ từ việc hướng nghiệp và thu hút học sinh giỏi từ các trường THPT, đào tạo đại học, sau đại học, sau tiến sĩ tại ĐHQGHN và các đối tác quốc tế, tuyển dụng, bố trí sử dụng và phát triển.

giảng viên quốc tế, ĐHQGHN sẽ tập trung xây dựng nhóm chuyên trách thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, kết nối các chương trình trao đổi sinh viên, giảng viên quốc tế ngắn hạn. Đồng thời, ĐHQGHN sẽ xây dựng các chương trình trao đổi sinh viên tại ĐHQGHN.

Mỗi Chương trình đảm bảo 03 mảng nội dung: nội dung trang bị tăng cường kiến thức chuyên môn phù hợp với năng lực, định hướng phát triển khoa học của đối tượng; Nội dung bồi dưỡng, bổ sung các kỹ năng chuẩn bị học tập, thực hiện nghiên cứu ở trình độ cao, trong môi trường năng động, quốc tế; Nội dung hỗ trợ các hoạt động kết nối, phát triển chuyên môn, nghề nghiệp chuyên nghiệp.

Cùng với đó, ĐHQGHN thiết lập mạng lưới các cơ sở giáo dục, đào tạo, nghiên cứu đối tác ở trong nước, đặc biệt các đơn vị thuộc ĐHQGHN, ký kết các thỏa thuận hợp tác để giới thiệu, cung cấp nguồn mầm ươm khoa học trẻ và cùng phối hợp tổ chức thực hiện các chương trình ươm tạo, tiếp nhận các sản phẩm của Chương trình ươm tạo để đào tạo ở bậc tiến sĩ và sau tiến sĩ. Đồng

thời ĐHQGHN thiết lập mạng lưới các cơ sở đào tạo, nghiên cứu đối tác ở nước ngoài, ký kết các thỏa thuận cùng phối hợp thực hiện các chương trình ươm tạo; tiếp nhận các sản phẩm của chương trình ươm tạo để đào tạo ở bậc tiến sĩ, sau tiến sĩ.

Ngoài ra, ĐHQGHN sẽ xây dựng, thực hiện các gói chính sách hỗ trợ tài chính, bảo trợ khoa học đối với các đối tượng tham gia các chương trình ươm tạo, đảm bảo các đối tượng tham gia chương trình ươm tạo có cơ hội tiếp cận, được hưởng các chương trình học bổng của đơn vị đào tạo, của Chính phủ hoặc của nước ngoài trong quá trình nghiên cứu, đào tạo tiếp theo; có được sự bảo trợ khoa học từ nhà khoa học có uy tín, từ cơ sở đào tạo, nghiên cứu trong hay ngoài nước để có thể thực hiện các chương trình đào tạo, nghiên cứu tiếp theo.

Thứ ba là nhóm giải pháp phát

triển nhà khoa học. Đối với nhóm giải pháp này, ĐHQGHN sẽ xây dựng bộ dữ liệu năng lực các nhà khoa học trẻ tiềm năng để phục vụ công tác tuyển dụng, và phát triển mạng lưới các đơn vị khoa học, đào tạo, tổ chức, doanh nghiệp có nhu cầu sử dụng các nhà khoa học trẻ trong nước và quốc tế. Đồng thời ĐHQGHN tổ chức kết nối, tư vấn, hỗ trợ các nhà khoa học trẻ với các đơn vị khoa học, đào tạo, tổ chức, doanh nghiệp có nhu cầu sử dụng các nhà khoa học trẻ trong nước và quốc tế.

Đặc biệt, ĐHQGHN đầu tư cho các hướng, sản phẩm nghiên cứu tiềm năng của các cá nhân tham gia để án theo mô hình: SBIR (Small Business Innovation Research) và STTR (Small Business Technology Transfer), cụ thể như: đầu tư phát triển ý tưởng thành sản phẩm mẫu (pilot); tài trợ dự án nghiên cứu cho nhà khoa học để hoàn

thiện sản phẩm cho doanh nghiệp (đối ứng); kết nối doanh nghiệp để đưa sản phẩm ra thị trường và thương mại hóa.

Cuối cùng là nhóm giải pháp về điều kiện đảm bảo chất lượng, ĐHQGHN sẽ tập trung xây dựng, đào tạo đội ngũ giảng viên, chuyên gia đủ năng lực tư vấn, đào tạo cho 03 chương trình ươm tạo nhà khoa học trẻ. Đồng thời chuẩn bị các điều kiện kiểm định, đảm bảo chất lượng cho các chương trình ươm tạo nhà khoa học trẻ đảm bảo chất lượng đầu vào, quy trình quản lý và chất lượng đầu ra. Việc đầu tư cơ sở vật chất cũng đặc biệt được chú trọng.

Kết quả dự kiến của Đề án là gì, thưa Phó Giám đốc?

Thông qua các giải pháp về tìm kiếm, phát hiện các mầm ươm khoa học; xây dựng, triển khai các chương trình ươm tạo nhà khoa học trẻ; các hoạt động về phát

triển nhà khoa học và điều kiện đảm bảo chất lượng thì những kết quả mà Đề án hướng tới thu được sẽ tạo ra sự đột phá trong chất lượng đào tạo, KH&CN và đổi mới sáng tạo của ĐHQGHN và cung cấp nguồn nhân lực khoa học trẻ cho các lĩnh vực kinh tế - xã hội, các tổ chức doanh nghiệp trong và ngoài nước, góp phần nâng cao vị thế khoa học và uy tín của ĐHQGHN. Dự kiến đến cuối năm 2025, Đề án sẽ đạt được:

Đối với Chương trình Tìm kiếm, phát hiện, ươm mầm tài năng khoa học sẽ tổ chức được 05 cuộc thi cấp ĐHQGHN thường niên cho học sinh trung học phổ thông; tổ chức 05 khóa học khoa học mùa hè cho học sinh trung học phổ thông, thu hút từ 300-500 học sinh tham gia; bồi dưỡng và thu hút được 65 học sinh chuyên của các tỉnh đăng ký học tập tại ĐHQGHN, một số học sinh đạt giải thưởng cấp tỉnh,

ĐHQGHN sẽ xây dựng, thực hiện các gói chính sách hỗ trợ tài chính, bảo trợ khoa học đối với các đối tượng tham gia các chương trình ươm tạo.

quốc gia, quốc tế.

Đối với Chương trình ươm tạo nhà khoa học sẽ cấp học bổng 140 sinh viên, 90 học viên và 150 nghiên cứu sinh, thực tập sinh sau tiến sĩ; số ấn phẩm thuộc ISI, Scopus là 380 công bố; các module đào tạo tiên tiến sĩ và hậu tiến sĩ được triển khai tốt, các học viên tham gia các khóa đào tạo đều có sản phẩm khoa học; 40 giảng viên, sinh viên ĐHQGHN được cử tham gia các chương trình trao đổi ngắn hạn ở nước ngoài.

Trong việc phát triển nhà khoa học, các cá nhân tham gia Đề án đề xuất thành công 5-10 nhiệm vụ KH&CN cấp ĐHQGHN và tương đương trở lên; từ 5 - 7 sản phẩm được đăng ký sở hữu trí tuệ, trong đó có các sản phẩm tiềm năng được doanh nghiệp tài trợ và có khả năng thương mại hóa.

Trân trọng cảm ơn Phó Giám đốc!

